

SREČANJE
MLADIH PREVZEMNIKOV
KMETIJ *2016*

NA *mladih kmetih*
PODEŽELJE STOJI

Kazalo

Rok Damijan, PREDSEDNIK ZVEZE SLOVENSKE PODEŽELSKE MLADINE	3
Cvetko Zupančič, PREDSEDNIK KMETIJSKO GOZDARSKE ZBORNICE SLOVENIJE	4
mag. Dejan Židan, MINISTER ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO	5
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	6
PREDSTAVITEV STRUKTURE MLADIH PREVZEMNIKOV – ANALIZA PRVEGA JAVNEGA RAZPISA PRI PODUKREPU POMOČ ZA ZAGON DEJAVNOSTI ZA MLADE KMETE IZ PRP 2014–2020	6
VLOGA MLADIH KMETOV PRI OBLIKOVANJU KMETIJSKE POLITIKE	11
MOŽNOSTI IN PRILOŽNOSTI MLADIH KMETOV V LETU 2016	11
Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije	13
JAVNA SLUŽBA KMETIJSKEGA SVETOVANJA	13
SEKTOR ZA PRAVNE ZADEVE PRI KGZS	15
Zveza slovenske podeželske mladine	16
VIZIJA PODEŽELSKE MLADINE	16
ČLANSTVO	16
SKUPINA ZA MLADE KMETE IN KMETIJSKO POLITIKO	16
MEDNARODNO SODELOVANJE	16
IMK – INOVATIVNI MLADI KMET	17
Mladi prevzemniki kmetij – določite si pogumne cilje in poiščite svojo pot	17

Rok Damijan,

PRESEDNIK ZVEZE SLOVENSKE PODEŽELSKE MLADINE

Spoštovan mladi prevzemnik, spoštovana mlada prevzemnica.

V prvi vrsti bi vsakemu izmed vas želel čestitati.

Odločili ste se za plemeniti poklic, ki združuje tradicijo in nenehno stremi k razvoju. Verjetno odločitev ni bila preprosta in ji je botrovalo veliko premislekov, predvsem o tem, v katero smer želite razviti kmetijo. Svoje cilje in izzive ste jasno napisali v razpisno dokumentacijo. Bili ste uspešni. To je zelo pomemben korak na vaši poti. Poudariti pa bi želel, da je le eden izmed mnogih in upam, da imate svoje cilje jasno pred očmi.

Na Zvezi slovenske podeželske mladine smo bili pri pripravi srečanja prisotni od samega začetka. Ideje smo kalili in usklajevali. Vsakič pa smo poudarjali, da je srečanje namenjeno prav vam mladim prevzemnikom in da ga kot takšnega tudi doživite. Današnji dan je le ena izmed priložnosti, ki jih imamo, da pokažemo in dokažemo, kako pomembno je ohranjati vitalno podeželje. Vi ste ta dokaz.

S ponosom pišem te uvodne besede, saj s tem ozaveščam, da je dan našega srečanja pred vrati, in se veselim, da bom slišal vaše poglede, predloge, izzive.

Upam, da boste na srečanju prepoznali vlogo podeželske mladine in da bomo skupaj širili svoj moto – ponosni, da smo mladi s podeželja.

Na tem mestu bi se želel iskreno zahvaliti za podporo obema partnerjema – tako Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, od koder smo idejo razvijali, kot tudi Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je prisluhnilo in prepoznalo priložnost za srečanje.

Cvetko Zupančič,

PRESEDNIK KMETIJSKO GOZDARSKE ZBORNICE SLOVENIJE

Slovensko kmetijstvo se že vrsto let sooča s predsodki, ki so zakoreninjeni v javnosti. Tako naj bi se govorilo, da so kmetje konservativni, nazadnjaški, obremenjeni s tradicijo, stari in premalo izobraženi. A to že dolgo ne drži popolnoma. Slovenski kmet se namreč zaveda, da znanje in inovativnost pripomoreta k boljšemu in lažjemu kmetovanju. Predvsem se tega zavedajo mladi kmetje, ki v slovensko kmetijstvo prinašajo svežino mladostnih in novih idej. In pri teh idejah jih v polni meri podpira tudi Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS).

Tako je KGZS med drugim pripravila projekt Brez predsodkov o kmetijstvu in skupni kmetijski politiki, ki ga sofinancira Evropska komisija. Javnosti želimo namreč predstaviti, da je biti kmet odgovoren in zelo pomemben poklic. In ne samo to – je poslanstvo, brez katerega ni življenja. Želimo opozoriti na to, da je naša glavna skrb ohranjanje naravnih virov za lastno prehransko varnost za nas in naše naslednike. Da predsodki o kmetih in kmetijstvu že dolgo ne držijo več in da tudi v kmetijstvu velja, da na mladih sloni naša prihodnost.

KGZS si prizadeva narediti kmetijsko politiko čim bolj prijazno mlademu kmetu in kmetovanju. Prisluhnilo smo mladim in jim nudimo vso strokovno pomoč, vključili smo jih tudi v organe odločanja. Želimo jih utrditi v prepričanju, da se tudi v kmetijstvu splača delati, a naj pri tem ne pozabijo na tradicijo, ki je neizčrpen vir izkušenj, modrosti in idej – tudi za inovacije.

Zavedamo se, da so na poti od začetka kmetovanja do pravih dosežkov prisotna marsikatera odrekanja, nezadovoljstvo in tudi slaba volja. Naloga vseh organizacij in ustanov v kmetijstvu je, da ustvarimo takšno okolje, kjer bo tega čim manj. Tudi s pomočjo mladih kmetov bo kmetijska svetovalna služba oziroma zbornica še vedno prva izbira za mlade kmete pri izpolnjevanju obveznosti in ciljev iz razpisov.

Čestitam za vašo odločitev, da postanete del kmetijskega poslanstva. Prepričan sem, da boste kmalu prav vi dokaz, da se v kmetijstvu da uspeti in uresničiti svoje sanje.

mag. Dejan Židan,
MINISTER ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

Spoštovane mlade kmetice in kmetje!

Biti kmet ni zgolj poklic, je način življenja. Na eni strani je poklic poln svobode in ustvarjanja, poln osebnega zadovoljstva, na drugi strani pa obstajajo tudi tveganje in neprestana prisotnost, slabi ekonomski ali okoljski (podnebni) pogoji, ki se izmenično pojavljajo.

Na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v okviru ukrepov Programa razvoja podeželja in neposrednih plačil omogočamo mladim lažji prehod v sektor pridelave hrane in vam hkrati pomagamo uresničiti svojo vizijo.

Tako smo v okviru **Programa razvoja podeželja Republike Slovenije 2007–2013** uspešno izvajali ukrep 112 Pomoč mladim prevzemnikom kmetij. Cilj ukrepa je spodbuditi prenos kmetije na mlajšo generacijo in izboljšati starostno strukturo nosilcev kmetijskih gospodarstev, povečati razvojno in proizvodno sposobnost prevzetih kmetij in prispevati k povečanju produktivnosti dela v kmetijstvu.

V **Programu razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020** se izvaja ukrep Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete. Predmet podpore je finančna pomoč mladim kmetom, ki je namenjena lažjemu zagonu kmetijske dejavnosti in razvoju kmetije ter prispeva k izboljšanju starostne strukture nosilcev kmetij in s tem k hitrejšemu prestrukturiranju sektorja.

Kot pogosto slišimo in se tudi zavedamo, so edina stalnica v življenju spremembe, ki se kažejo tudi v okolju, v katerem živimo in delujemo – spremembe podnebja, spremembe v načinu dela na kmetijah, starostni strukturi gospodarjev, ohranjanju podeželja ... Vse skupaj poudarjamo že tako dolgo in tako rutinsko, da se včasih verjetno niti sami ne zavedamo resnosti teh sprememb.

Zakaj to poudarjam ravno vam, mladim? Zavedam se, da ste ravno vi tisti, ki že poznate ali boste v prihodnosti primorani spoznati odgovore na ta vprašanja in jih živeti. Z njimi se boste spopadali in jih upoštevali pri svojem delu. Ustaljene kmetijske prakse, uveljavljene med našimi predniki, se spreminjajo. Trendi v kmetijstvu narekujejo drugačen način dela, mehanizacijo, nove sorte, nove načine obdelave, pridelave in predelave. Odprtost za nova znanja, predvsem pa inovativnost »rokovanja« z naravnimi danostmi in obenem skrb za okolje so že oziroma bodo merila trajnosti in determinanta pridelave varne in kakovostne hrane.

Vaša naloga je te izzive spremeniti v prednosti, se izogibati nevarnostim in zgrabiti priložnosti! Mladi ste bolj fleksibilni, povprečno bolj izobraženi, prodornejši, predvsem pa ste na vrhuncu življenjskega obdobja ustvarjanja in osebnega udejstvovanja. Ste nosilci razvoja in napredka in ste ciljni naslovniki politik Programa razvoja podeželja.

Vaše poslanstvo je ohranjanje naših naravnih virov – vode, zemlje, gozdov, biotske raznovrstnosti – okolja kot takega ter seveda tudi živali. Ste znanitelji narodne pripadnosti in ozemeljske celovitosti. Vaša vizija in cilj naj bo proizvodnja kakovostne hrane, ki bo nahranila naše in prihodnje rodove!

V letu 2015 je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano objavilo prvi javni razpis pri podukrepu Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

PREDSTAVITEV STRUKTURE MLADIH PREVZEMNIKOV – ANALIZA PRVEGA JAVNEGA RAZPISA PRI PODUKREPU POMOČ ZA ZAGON DEJAVNOSTI ZA MLADE KMETE IZ PRP 2014–2020

V letu 2015 je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano objavilo prvi javni razpis pri podukrepu Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete.

Osnovni podatki o javnem razpisu

Tip javnega razpisa: zaprti

Datum objave: 31. 7. 2015

Sprejem vlog od 24. 8. do 18. 9. 2015

Višina razpisanih sredstev: 12 mio EUR

Število možnih točk: 83

Minimalno število točk za vstop v podukrep: 26

Višina dodeljenih sredstev:

- sklop A (upravičenci z zaposlitvijo na prevzeti kmetiji): 8.190.000 EUR (45.000 EUR na upravičenca)
- sklop B (ostali upravičenci): 706.800 EUR (18.600 EUR na upravičenca)

Datum izdaje odločb: 21. 12. 2015

Izplačila sredstev:

- 1. obrok: 70 % v letu 2016, tj. 6.227.760 EUR
- 2. obrok po izpolnitvi triletnega poslovnega načrta: 2.669.040 EUR

Odobrene vloge

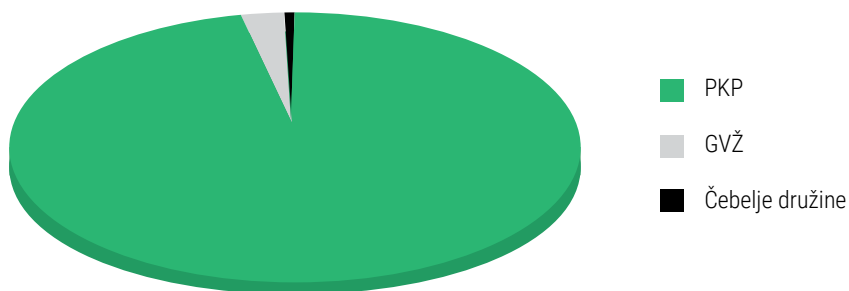
Sklop	Prejete vloge	Odobrene vloge	Delež odobrenih vlog (%)	Delež odobrenih vlog glede na prejete (%)
A	211	182	82,42	86,26
B	45	38	17,58	84,45
Skupaj	256	220	100,00	85,94

Skupaj je bilo prejetih 256 vlog. Od teh je bilo odobrenih 220 vlog, in sicer 82,42 % na sklopu A in 17,58 % na sklopu B. Delež odobrenih vlog glede na prejete je pri sklopu A 82,42 % in pri sklopu B 84,45 %. Skupaj je bilo zavrnjenih 36 vlog.

Vzroki za zavrnitev vlog

Največ negativnih odločb je, ker so prenosniki zadržali več kot 0,5 ha zemljišč – takih je bila skoraj polovica. Nekatere je najbrž zavedlo, da v novem programskem obdobju ne gre več za primerljive kmetijske površine, ki jih lahko obdržijo, temveč za vsa zemljišča (npr. obdržali so preveč gozda). Ostali vzroki za zavrnitev so: že vzpostavljeno knjigovodstvo na ime mladega prevzemnika, vlagatelj ni dosegel vstopnega praga 26 točk, umetno ustvarjanje pogojev, neustrezna izobrazba, neizpolnjevanje vstopnega kriterija (PKP, GVŽ, čebelje družine), ni šlo za medgeneracijski prenos, vlagatelj ni dopolnil vloge, solastništvo parcel s partnerico.

Upravičenci glede na vstopne kriterije

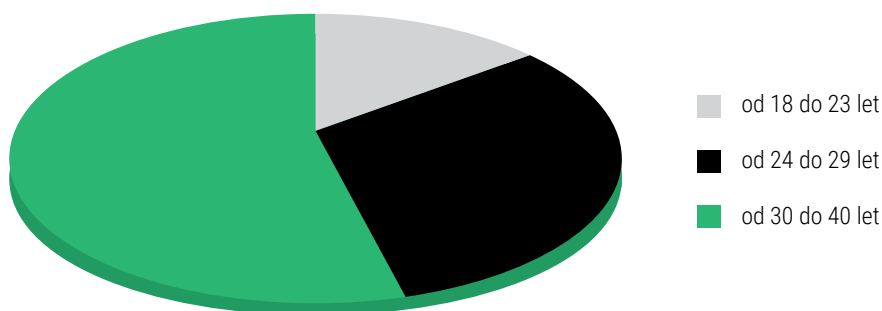

Velika večina – kar 96,37 % upravičencev je v podukrep vstopilo na podlagi PKP v upravljanju, le 3,18 % upravičencev je vstopilo na podlagi števila GVŽ, eden pa na podlagi števila čebeljih družin.

Ob oddaji vloge na javni razpis je imel v upravljanju največ PKP upravičenec, ki je kandidiral na sklop A, in sicer 79,51 ha. Izračunano povprečje na upravičenca je 17,91 ha PKP. Največ kmetijskih zemljišč v upravljanju (v nadaljevanju: KZU) je imel upravičenec, ki je upravljal 102,87 ha KZU, izračunano povprečje na upravičenca je 27,84 ha KZU.

Maksimalno število GVŽ, s katerimi je upravičenec vstopil v podukrep, je 145,8 GVŽ, povprečno število na upravičenca pa je 24,81 GVŽ. Eden od upravičencev je v podukrep vstopil na podlagi 62 čebeljih družin.

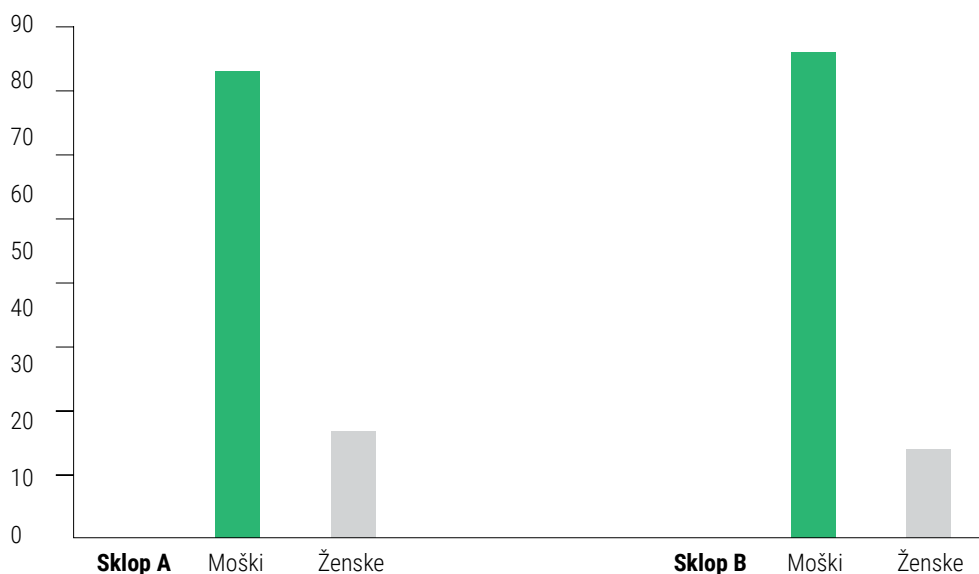
Upravičenci po starostnih skupinah

Večina upravičencev (tj. 54 %) je gledano na celotno populacijo upravičencev v starostni skupini med 30 in 40 let, v starostni skupini med 24 in 29 let je 32 % upravičencev, v starostni skupini od 18 do 23 let pa jih je 14 %.

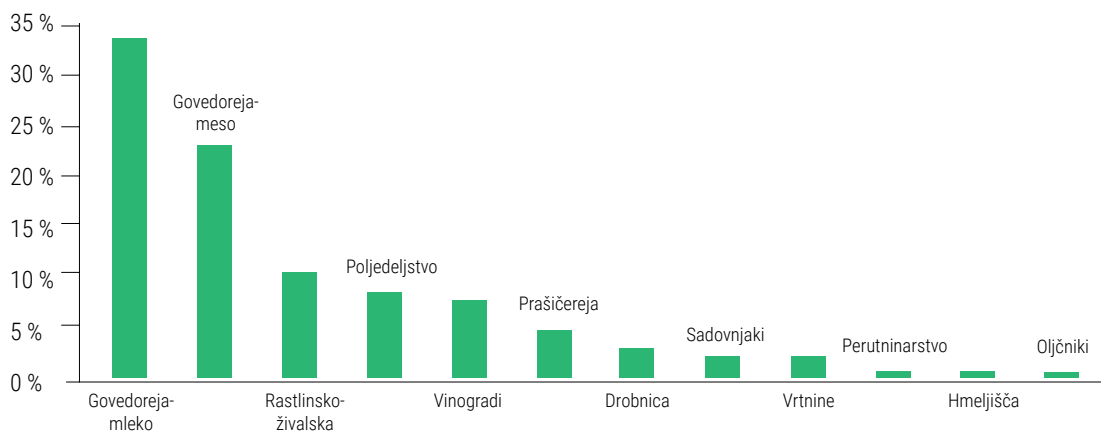
Gledano na posamezna sklopa so upravičenci v povprečju mlajši v sklopu A, saj jih je v starostni skupini do 29 let skoraj polovica (48 %), v sklopu B pa jih je do 29 let starih le 34 %.

Upravičenci po spolu

Upravičenci moškega spola še bolj kot pri sklopu A, kjer jih je 83,52 %, prevladujejo pri sklopu B, kjer jih je 85,71 %.

Upravičenci po panogah

Največ upravičencev je govedorejcev z mlečno proizvodnjo (34,10 %), sledijo govedorejci z mesno proizvodnjo (23,64 %) in mešana rastlinsko-živalska proizvodnja (11,36 %). Najmanj zastopane panoge so: vrtnarstvo (1,81 %), perutninarstvo (1,36 %), hmeljarstvo (0,45 %) in sadjarstvo (0,45 %).

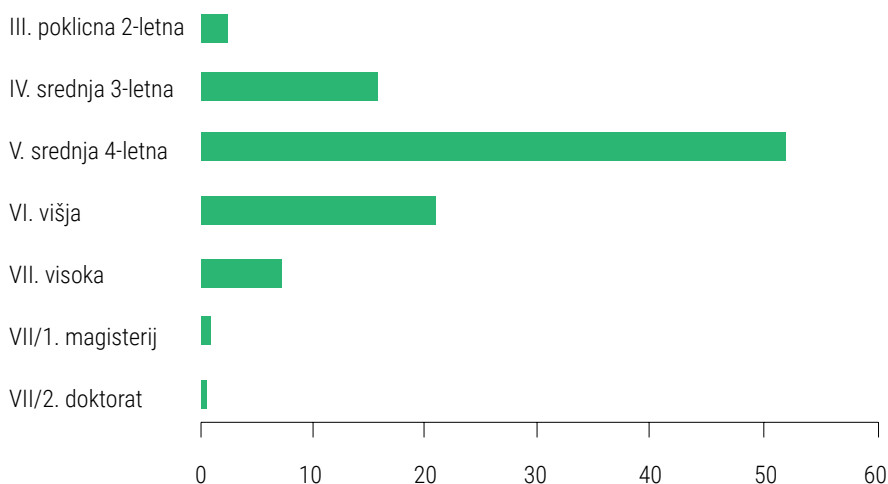

Upravičenci po regijah

Regija	Sklop A	Sklop B	skupaj	Delež (%)
Podravska	45	9	54	24,55
Pomurska	38	6	44	20,00
Savinjska	25	9	34	15,45
Gorenjska	18	3	21	9,55
Jugovzhodna Slovenija	9	4	13	5,90
Osrednjeslovenska	10	1	11	5,00
Goriška	9	0	9	4,09
Koroška	6	3	9	4,09
Zasavska	9	0	9	4,09
Primorsko-notranjska	7	1	8	3,64
Obalno-kraška	6	2	8	3,64
Skupaj	182	38	220	100,00

Skoraj četrtina upravičencev je iz podravske regije, petina pa iz pomurske regije, sledi savinjska regija s 15,45 % upravičencev. Najmanj upravičencev je iz primorsko-notranjske in obalno-kraške regije, sledijo goriška, koroška in zasavska regija, ki ne dosegajo niti 5-odstotne zastopanosti.

Upravičenci po izobrazbi

Izobrazbena struktura upravičencev je zelo dobra. Prevladujejo upravičenci s V. ravno izobrazbe (51,82 %), kar pomeni, da imajo zaključeno 4-letno srednjo šolo. Sledijo upravičenci s VI. ravno izobrazbe (20,91 %) in s IV. ravno izobrazbe (15,91 %). Le slabe 3 % upravičencev ima III. raven izobrazbe. En upravičenec ima izobrazbo ravni VIII/2 – doktorat, dva pa ravni VIII/1 – magisterij.

Manj kot polovica mladih kmetov (103 upravičenci, kar predstavlja 46,82 %) so v podukrep vstopili z izobrazbo s področja kmetijstva ali s kmetijstvom povezanih dejavnosti, 117 pa z nekmetijsko izobrazbo, zato so morali ob oddaji vloge na javni razpis imeti pridobljen certifikat iz nacionalne poklicne kvalifikacije s področja kmetijstva ali s kmetijstvom povezanih dejavnosti.

Upravičenci s pridobljenim certifikatom iz nacionalne poklicne kvalifikacije ob nekmetijski izobrazbi:

Skoraj polovica upravičencev je imela ob nekmetijski izobrazbi pridobljen certifikat nacionalne poklicne kvalifikacije z nazivom živinorejec/živinorejka. Sledijo: poljedelec/poljedelka, vinogradnik/vinogradnica, gozdarski sekač/sekačica, predelovalec/predelovalka lesa na tradicionalen način, sadjar/sadjarka, predelovalec/predelovalka sadja na tradicionalen način, gozdarski sekač/sekačica, gozdarski traktorist/traktoristka, odkupovalec/odkupovalka lesa, ekološki kmetovalec/kmetovalka in predelovalec/predelovalka mleka na tradicionalen način.

Najpogostejši razvojni cilji v poslovnih načrtih upravičencev

Najpogosteje navedeni razvojni cilji so:

- uvedba ali posodobitev kmetijske in specialne kmetijske mehanizacije,
- povečanje obsega proizvodnje – nakup in najem kmetijskih zemljišč (povečanje ha PKP),
- uvedba ali posodobitev IKT za potrebe kmetijskega gospodarstva,
- vključitev v podukrep M01.1 Prenos znanj in dejavnosti informiranja,
- udeležba v izobraževanjih v obsegu najmanj 50 ur.

POMEMBNO

Na MKGP menimo, da je upravičence pomembno opozoriti na pravilno in pravočasno izpolnitev vseh mejnikov in ciljev, ki jih posamezni upravičenec načrtuje v poslovnem načrtu. Izkušnje iz izvajanja ukrepa 112 Pomoč mladim prevzemnikom kmetij iz PRP RS 2007–2013 namreč kažejo na to, da so se nekateri upravičenci izpolnjevanja poslovnega načrta lotili prepozno ali so zamudili predvidene roke za izpolnitev ali pa niso izpolnjevali katere od obveznosti, ki jih je zahteval javni razpis. Zato so bile ob kontroli, ki jih izvaja ARSKTRP, ugotovljene nepravilnosti, ki so imele za posledico vračilo izplačanih sredstev.

Vzroki za vračilo sredstev:

- upravičenec ni pridobil ustrezne izobrazbe v 36 mesecih (23 upravičencev),
- upravičenec je zmanjšal obseg primerljivih kmetijskih površin v upravljanju za več kot 10 % (5 upravičencev),
- upravičenec ni izpolnil razvojnih ciljev, ni poslal poročila o izpolnitvi razvojnih ciljev, ni omogočil kontrole na kraju samem (4 upravičenci),
- odstop od prejetih sredstev (2 upravičenca),
- upravičenec ni več lastnik kmetije (1 upravičenec),
- upravičenec ni več nosilec kmetije (1 upravičenec),
- osebni stečaj upravičenca (1 upravičenec).

Ker želimo, da ne bi več prihajalo do vračil sredstev, menimo, da je pomembno, da se vsak od upravičencev vsa tri leta, ki so predvidena za izpolnjevanje poslovnega načrta, zaveda vsebinskih in časovnih zahtev na podlagi svojega poslovnega načrta kot tudi obveznosti, ki izhajajo iz javnega razpisa in ne nazadnje tudi sankcij, ki sledijo ob neizpolnjevanju obveznosti. V kronološko urejeni dokumentaciji naj bodo tudi javni razpis, na podlagi katerega so bila dodeljena sredstva, odločba o pravici do sredstev in seznam mejnikov in ciljev, obveznosti in sankcij.

VLOGA MLADIH KMETOV PRI OBLIKOVANJU KMETIJSKE POLITIKE

Mladi kmetje so prek Zveze slovenske podeželske mladine in njenih predstavnikov zastopani v najvišjih delovnih telesih Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Mladi so enakovreden partner v pogajanjih s socialnimi partnerji – tako so ob boku z drugimi nevladnimi organizacijami člani Sveta za kmetijstvo in podeželje, ki je ministrov strovo strateško in posvetovalno telo. Mladi so vključeni v vse razprave, formalne in neformalne, predstavitve in dogodke, ki oblikujejo slovensko kmetijsko politiko in kmetijstvo nasploh. Mladi kmetje predstavljajo tudi pomemben del sistema Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, njenih delovnih teles ter strokovnih skupin.

Vloga mladih je v zadnjih nekaj letih izrazito napredovala in tako se vsi zavedamo, da nujno potrebujemo zadostno število mladih v kmetijstvu, ki bodo v prihodnje proizvajali hrano in ohranjali podeželje. Mladi kmetje ste na evropski ravni dosegli kar dva ukrepa, med katerimi je ukrep »Shema plačilo za mlade kmete« v okviru prvega stebra vezan neposredno na ovojnico in obvezen za vse države članice Evropske unije. Ukrep v okviru Programa razvoja podeželja »Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete« je neobvezen za države članice. Republika Slovenija in MKGP sta prepoznala potrebo po izvajanju tega ukrepa z zadostnimi sredstvi. Mladi kmetje so v Sloveniji najvišje podprti mladi »podjetniki«, prav tako pa je višina pomoči na posameznega upravičenca med najvišjimi v Evropi.

Vaša nadaljnja vloga je, da še naprej krepite mrežo na podeželju in se aktivno vključujete v sooblikovanje kmetijske politike, prav tako pa izvajate aktivno in inovativno promocijo mladih na podeželju in v kmetijstvu.

MOŽNOSTI IN PRILOŽNOSTI MLADIH KMETOV V LETU 2016

Program razvoja podeželja se z letošnjim letom začne aktivno izvajati. Priložnosti mladih kmetov se kažejo predvsem na delu investicij v osnovna sredstva, kjer mladi kmetje lahko pri podukrepu Podpora za naložbe v kmetijska gospodarstva lahko prejmejo dodatnih 20 % sredstev, kar pomeni, da se približajo 50-odstotni stopnji sofinanciranja.

Mladi kmet se za ta namen šteje oseba, ki je stara od 18 do 40 let in ima ustrezno znanje in usposobljenost ter je vzpostavila kmetijo ne prej kot pet let pred oddajo vloge. Kot vzpostavitev kmetije se šteje odločba iz ukrepa 6.1, odločba iz ukrepa 112 ali prvi vpis upravičenca kot nosilca v RKG.

Priložnosti, ki jih lahko izkoristijo mladi, so tudi naložbe v predelavo, trženje oziroma razvoj kmetijskih proizvodov ali v okviru podukrepa Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdarskih proizvodov.

Velik izziv, ki ga Program razvoja podeželja ponuja mladim kmetom, je prav tako ukrep Sodelovanje, ki bo usmerjen k inovativnim pristopom v kmetijstvu, predelavi živil in podeželju nasploh. Verjetno so prav mladi tisti, ki temu ukrepu na terenu dajejo največji doprinos – tako v razvoju novih praks in metod kot tudi z vidika širjenja znanja in informacij novih tehnologij in pristopov.

Izziv na področju kmetijstva in pridelave hrane predstavlja ukrep Podpora skupinam in organizacijam proizvajalcev. Združevanje je ključnega pomena za doseganje boljšega položaja primarnih pridelovalcev na trgu in ravno segment povezovanja bo eden ključnih v razvoju slovenskega kmetijstva. Mladi predstavljate alternativo utečenemu združevanju in ste pripravljeni na graditev novih trdnih povezav, ki bodo prinesle predvsem ekonomske učinke na ravni vaših gospodarstev.

Predvidene objave javnih razpisov, ki bodo aktualni za mlade kmete v letu 2016:

Naziv javnega razpisa	Datum
Javni razpis za prilagoditev na podnebne spremembe in naložbe v izvajanje tehnoloških izboljšav ter znižanje stroškov pridelave (mreže proti toči, ureditev in obnove trajnih nasadov, ureditev individualnih namakalnih sistemov ter nakup namakalne opreme, specialna kmetijska mehanizacija)	objavljeno
Javni razpis za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov – Aneks I (vsi) in Non-aneks I (brez velikih podjetij)	objavljeno
Javni razpis za naložbe v nakup nove mehanizacije in opreme za sečnjo in spravilo lesa	objavljeno
Javni razpis za naložbe v ureditev gozdne infrastrukture	objavljeno
Javni razpis za naložbe, namenjene izvajanju tehnoloških izboljšav s področja higiene, varovanja okolja in varnosti pri delu ter znižanju stroškov pridelave (tehnološke posodobitve gospodarskih poslopij, gradnja novih hlevov in drugih gospodarskih poslopij, ureditev greznic in čistilnih naprav, nakup opreme in naprav v gospodarskih poslopijih)	april 2016
Javni razpis za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov – Non-aneks I (velika podjetja)	april 2016
Javni razpis za prilagoditev kmetijskih gospodarstev na zahteve kmetovanja na vodovarstvenih območjih skladno z zahtevami predpisov, ki urejajo vodovarstvena območja (mehanizacija za plitvo obdelavo tal, škropilnice z »antidrift« šobami, specialna mehanizacija za aplikacijo gnojevke v tla z nizkimi izpusti v zrak, mobilna skladišča za gnojevko, obnova in novogradnja hlevov, primernih za VVO, gnojne jame)	maj 2016
Javni razpis za mlade kmete – podukrep 6.1	junij 2016
Javni razpis za prilagoditev na podnebne spremembe (rastlinjaki, ureditev individualnih namakalnih sistemov ter nakup namakalne opreme, specialna kmetijska mehanizacija, mreža proti toči)	
Javni razpis za naložbe v prilagoditev kmetijskih gospodarstev na zahteve kmetovanja na hribovsko-gorskih območjih (npr. nakup specialne kmetijske mehanizacije za kmetovanje na strmih terenih, ureditev pašnikov in obor za rejo domačih živali oziroma gojene divjadi, izvedba agromelioracij, tehnološke posodobitve hlevov, zaščita čebeljih panjev pred medvedi, ureditev trajnih nasadov, ureditev cestnih, vodnih oziroma vodovodnih ter energetskih priključkov do javne infrastrukture, ureditev MNS ter nakup namakalne opreme, gnojne jame)	druga polovica leta 2016
Javni razpis za dodelitev podpor za ustanovitev skupin in organizacij proizvajalcev	
Javni razpis za naložbe v predindustrijsko predelavo lesa	
Javni razpis za dodelitev podpore za novo sodelovanje v shemah kakovosti	
Javni razpis za dodelitev podpor za projekte razvoja novih proizvodov, praks, postopkov in tehnologij na področju kmetijstva – ukrep 16 Sodelovanje	

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Pred časom ste sprejeli pomembno življenjsko odločitev, saj ste lastniško prevzeli kmetijo in kandidirali na ukrep Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete. Večino vlog so pripravili naši kolegi kmetijski svetovalci na kmetijsko-gozdarskih zavodih in verjamemo, da so upravičili vaše zaupanje.

S prevzemom ste se odločili za enega lepših poklicev – da postanete kmetica/kmet. Gre pa tudi za enega najzahtevnejših poklicev, saj se prepletajo različna znanja, stalna nihanja odkupnih cen na trgu in velika obremenjenost z administracijo.

Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije želimo, da se naše poti prepletajo še naprej in da se ne končajo s pripravo vloge. Skupaj s kmetijsko-gozdarskimi zavodi smo se odločili za celovito strokovno delo z vami.

Uvedli smo *E-novice – mladi prevzemnik*, s katerimi vas bomo obveščali o vaših obveznostih glede ukrepa Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete, vas opozarjali na časovne roke teh obveznosti in vam pomagali pri uresničitvi zastavljenih ciljev. Obveščali vas bomo o objavah novih razpisov, na katere boste lahko kandidirali, vabili na izobraževanja, ki jih pripravljamo na JSKS, in vrsto drugih stvari.

Z Zvezo slovenske podeželske mladine Slovenije in Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano smo tudi pobudniki »Srečanja mladih prevzemnikov«, saj smo ravno v stiku z mladimi prevzemniki začutili željo po srečanju vseh tistih, ki ste kandidirali na lanski razpis. Mladi kmetje se soočate s podobnimi težavami, imate podobne pobude in cilje, zato je prav, da nam jih predstavite, da bomo na podlagi teh pobud tudi mi lahko nadgradili svoje delo.

Delo z mladimi gospodarji je ena od prednostnih nalog dela Javne službe kmetijskega svetovanja v letu 2016. Zavedamo se, da so vaše potrebe po svetovanju drugačne in zahtevnejše. Temu želimo slediti tudi pri tehnološkem svetovanju, zato ustanovljamo panožne krožke mladih gospodarjev. Na ta način bodo naši svetovalci specialisti delali v manjših skupinah z mladimi kmeti in skupaj z njimi iskali rešitve za tehnološka in ekonomska vprašanja na kmetijah.

Ob konca vam zaželim vse dobro na vaši poklicni in življenjski poti.

Jože Očko,

nosilec ukrepa Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete pri Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije

JAVNA SLUŽBA KMETIJSKEGA SVETOVANJA

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) izvaja naloge javne službe kmetijskega svetovanja (JSKS), strokovne naloge v živinoreji, naloge zdravstvenega varstva rastlin v okviru zborničnega urada, ki koordinira delo posameznih služb v osmih kmetijsko-gozdarskih zavodih: Murska Sobota, Maribor, Celje, Ptuj, Ljubljana, Novo mesto, Nova Gorica in Kranj. V okviru zavodov deluje tudi pet centrov (Sadjarski center za pečkatno sadje, Sadjarski center za koščičasto sadje, dve selekcijski trsničarski središči in Poskusni center za oljkarstvo). Dosedanje aktivnosti strokovnih služb so dale ključen prispevek k izzivom v vseh kmetijskih panogah na vseh področjih – tako v svetovalnem, strokovnem delu kot pri vključevanju v prilagajanje novim tržnim razmeram. Vse strokovne službe čakajo novi izzivi za prihodnje generacije kmetov.

Javna služba kmetijskega svetovanja prispeva k razvoju kmetijstva in podeželja. Kmetom nudi strokovno pomoč pri izvajanju osnovne kmetijske dejavnosti ter dopolnilnih dejavnosti, ukrepov kmetijske politike, poslovnih odločitvah ter združevanju in povezovanju. Terenski kmetijski svetovalci, svetovalci za kmečko družino in dopol-

nilne dejavnosti ter svetovalci specialisti za posamezna strokovna področja pokrivajo vsa strokovna področja v kmetijstvu in delujejo na celotnem območju Slovenije. Terenski kmetijski svetovalci so na voljo za vsa vprašanja na njihovem območju, za več znanja in svetovanje po posameznih strokovnih področjih, razvojna vprašanja kmetij pa se vključujejo svetovalci specialisti.

Ker znanje v kmetijstvu hitro zastara, vsi potrebujemo stalno izobraževanje in usposabljanje, zato pripravljamo množico predavanj, delavnic, prikazov, ki so na voljo kmetom. Za mlade prevzemnike imamo namen pripraviti več modulov izobraževanj, ki bodo ponudila še več informacij za uspešen razvoj kmetij, odprti pa smo tudi za vse predloge vsebin, ki vas zanimajo.

V prihodnjih mesecih želimo v metodo dela v panožnih krožkih vključiti čim več kmetij. V panožne krožke se vključujejo kmetje, ki imajo podobne proizvodne potenciale, razvojne cilje in težave. Na zaprtih in rednih skupnih sestankih sodelujoči izmenjajo informacije o poteku proizvodnje in podatkih, ki vplivajo na ekonomski uspeh kmetovanja. Svetovalec kot moderator usmerja potek sestankov in prinaša nove informacije. Vse dobre prakse, ki so se izkazale za uspešne in preverjene, se sčasoma prenesejo na vse člane skupine, ki se učijo drug od drugega. Povabili vas bomo k sodelovanju.

Vsaka kmetija potrebuje stalen razvoj, ki pa mora biti usmerjen k znanemu cilju. Zato svetovalce že usposabljammo za uporabo metode interaktivnega strateškega managementa. V praktični uporabi svetovalci sodelujočim kmetijam skozi računalniško vodene postopke odločanja pripeljejo do možnosti razvoja kmetij z upoštevanjem mnogih dejavnikov. Ne glede na uporabo metode vam svetovalci lahko že danes pomagajo pri razvojnih odločitvah, ki bodo pomembne v naslednjih mesecih in letih zaradi javnih razpisov, na katere boste lahko kandidirali. Pri pripravi poslovnih načrtov, vlog in zahtevkov vam bodo pomagali z vsem svojim znanjem.

Ko potrebujete odgovore na vprašanja, povezana z uveljavljanjem ukrepov kmetijske politike, so vam naši svetovalci na voljo vse do vnosa vlog, pa tudi ob kasnejših popravkih in nastavitvah različnih evidenc, uskladitvi s pravili iz naslova navzkrižne skladnosti, zelene komponente ali množice pravil iz naslova ukrepa kmetijsko-okoljskih-podnebnih plačil in ukrepa ekološkega kmetovanja v okviru Programa razvoja podeželja 2014–2020.

Ker je za optimalno poslovanje kmetije poleg tehnologije kmetovanja treba obvladovati ekonomske vsebine, vam pri tem lahko pomagajo specializirani kmetijski svetovalci, ki se spoznajo tudi na vprašanja, povezana s poslovanjem na kmetiji, ter davčna in finančna vprašanja.

Ker vam želimo nuditi najbolj kakovosten servis storitev, vas bomo tudi sproti obveščali. V ta namen smo z nekaterimi od vas že vzpostavili komunikacijski kanal e-obveščanja, ki vam periodično prinaša kakovostne informacije, povezane z vašo kandidaturo na razpisu »Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete za leto 2015«; vabimo pa tudi druge, da pri svojem kmetijskem svetovalcu izrazijo interes za vključitev.

Na koncu vsem, ki sodelujete na razpisu »Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete za leto 2015«, čestitamo. Kmetijski svetovalci želimo biti vaš partner pri nadaljnjem razvoju vaših kmetij.

Kdor sodeluje z nami, ve več.

Anton Jagodic,

vodja sektorja za kmetijstvo in gozdarstvo pri KGZS

Za dodatne informacije v zvezi z delom mladih kmetov se obrnite na nosilce ukrepa Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete na kmetijsko-gozdarskih zavodih, ki delujejo v okviru Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, ki vam bodo strokovno svetovali.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije	Jože Očko	(01) 513 66 96	joze.ocko@kgzs.si
Kmetijsko gozdarski zavod Celje	Polona Starc	(03) 490 75 88	polona.starc@ce.kgzs.si
Kmetijsko gozdarski zavod Kranj	Ana Demšar Benedičič	(04) 280 46 34	ana.demsar-benedicic@kr.kgzs.si
Kmetijsko gozdarski zavod Ljubljana	Sonja Zidar Urbanija	(01) 899 50 14	sonja.zurbanija@lj.kgzs.si
Kmetijsko gozdarski zavod Maribor	Simona Hauptman	(02) 228 49 12	simona.hauptman@kmetijski-zavod.si
Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota	Slavko Petovar	(02) 539 14 42	slavko.petovar@gov.si
Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica	Michaela Vidič	(05) 335 12 12	michaela.vidic@go.kgzs.si
Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica	Darja Zadnik	(05) 726 58 17	darja.zadnik@go.kgzs.si
Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto	mag. Zdenka Kramar	(07) 373 05 74	zdenka.kramar@gov.si
Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj	Felicita Domiter	(02) 749 36 39	felicita.domiter@kgz-ptuj.si

SEKTOR ZA PRAVNE ZADEVE PRI KGZS

V sektorju za pravne zadeve imajo vsi člani zbornice možnost brezplačnega pravnega svetovanja. Na nas se lahko obrnete, ko želite zgolj nasvet, kako ravnati v določenem postopku (npr. nakupu kmetijskih zemljišč, plačilu davka na dediščine in darila, pridobitvi pravic iz javnih sredstev). Lahko nas pokličite, ko prejmete neko odločbo, sklep, sodbo. Skupaj bomo pregledali dejansko stanje in vam pripravili ustrezno pravno sredstvo. Prav tako vam lahko pomagamo pri sestavi pogodb, sporazumov, sklepanju dogovorov o zaposlovanju na kmetiji, socialnih zavarovanj na podlagi opravljanja kmetijske dejavnosti ...

Mladim prevzemnikom tako lahko svetujemo v fazi prenosa kmetije in v primeru zavrnilne odločbe tudi pri vlaganju pravnih sredstev. S poznavanjem pravil in postopkov lahko pogosto dosežemo drugačen rezultat.

Naši kontakti:

Janja Virant – 01 51 36 680, janja.virant@kgzs.si

Gašper Cerar – 01 51 36 620, gasper.cerar@kgzs.si

Urška Ahlin Ganziti – 01 51 36 681, urska.ahlin-ganziti@kgzs.si

Zveza slovenske podeželske mladine

VIZIJA PODEŽELSKJE MLADINE

Skozi druženje in povezovanje nabiramo izkušnje, ideje in znanje za osebno rast ter razvoj in prepoznavnost podeželja s poudarkom na kmetijstvu. Enotno ustvarjamo boljše pogoje za življenje. Mladi s podeželja bomo z zdravo kmečko pametjo ohranjali tradicijo in stremeli k inovativnosti in napredku.

ČLANSTVO

Zveza slovenske podeželske mladine (ZSPM) povezuje društva na podeželju in tista mladinska društva, sekcije in združenja, ki čutijo pripadnost ali povezanost s podeželjem; prizadeva si za oživitev tradicionalnih vrednot, ki temeljijo na spoštovanju družine, doma in narave; spodbuja socialno vključenost; spodbuja pomen kmetijstva, gozdarstva in ribištva; spodbuja vseživljenjsko učenje; zdrav način življenja; skladen regionalni razvoj; povezuje se s sorodnimi društvi, gibanji in drugimi organizacijami mladih doma in v tujini; sooblikuje prenos znanja iz šol, fakultet ter drugih strokovnih in znanstvenoraziskovalnih institucij na podeželje; spodbuja medgeneracijski in medkulturni razvoj.

Pridružite se našim aktivnostim in postanite del mreže mladih podeželanov!

SKUPINA ZA MLADE KMETE IN KMETIJSKO POLITIKO

Skupina za mlade kmete je neposredna povezava med mladimi kmeti in pristojnimi institucijami s področja kmetijstva. Sodelovanje je poglobljeno pomena za vzpostavitev učinkovite in uspešne platforme, ki bo mladim kmetom zagotavljala potrebne informacije, ustvarjala priložnosti za izmenjavo idej ter spodbujala inovativnost mladih v kmetijstvu, kar predstavlja pomembno konkurenčno prednost. Cilj skupine je vzpostavitev okolja, kjer bodo mladi kmetje sooblikovali kmetijsko politiko, predlagali rešitve iz prakse ter dobili neposredne odgovore na zastavljena vprašanja. Želimo, da se skozi povezovanje utrjujejo vezi, ki predstavljajo pomembno dodano vrednost za posameznika ter celotno kmetijsko panogo. Ko se povezovanje nadgradi v sodelovanje, se oblikujejo kompleksne rešitve, ki pomembno doprinesejo vsem deležnikom.

Skupina sodeluje na sestankih Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, kjer zastopa glas mladih kmetov. Vabimo vas, da se pridružite skupini za mlade kmete in kmetijsko politiko in tako aktivno soustvarjate boljše pogoje za kmetovanje!

Za dodatne informacije nam pišite na: mladiprevzemniki@zspm.si

MEDNARODNO SODELOVANJE

ZSPM je neposredno vpeta tudi v mednarodno okolje, saj je članica Evropskega komiteja mladih kmetov (CEJA), ki je glas bodočih evropskih kmetov, namenjen evropskim institucijam. Ustanovljen je bil leta 1958 v Rimu z namenom promovirati mlade in inovativne akterje v kmetijskem sektorju v vseh 27 članicah Evropske unije ter ustvariti dobre delovne in življenjske pogoje za mlade na evropskem podeželju – za tiste, ki se na vlogo mladega

kmeta šele pripravljajo, in tiste, ki so to že postali. CEJA z dogovarjanjem in dialogom dosega svoje cilje kot vezni člen med mladimi kmeti in evropskimi zakonodajalci in institucijami.

IMK – INOVATIVNI MLADI KMET

IMK je izbor inovativnih mladih kmetov z njihovimi inovativnimi idejami na kmetijskem, gozdarskem ali ribiškem področju. Zaključni se s podelitvijo naslova najboljšemu kandidatu po oceni strokovne komisije in najboljšemu kandidatu po izboru širše javnosti. Namen prireditve je spodbuditi promocijo dobitnika naziva, podpirati inovativnost med mladimi s področja kmetijstva, gozdarstva ali ribištva ter spodbuditi prenašanje znanja. Izbor, ki ga organiziramo v sodelovanju s KGZS, je ena izmed možnosti, da svoje ideje in kmetijo predstavite širši javnosti.

Mladi prevzemniki kmetij – določite si pogumne cilje in poiščite svojo pot

Najprej čestitke vsem mladim prevzemnikom, ki ste se v tako nemirnih in dejansko prelomnih časih odločili prevzeti kmetije in poizkušate sebi in svojim pisati nove zgodbe. Svet, Evropa in Slovenija so dejansko v prelomnih časih. Morda se tega še premalo zavedamo. Hrana je ponovno pomembna strateška dobrina, vendar v drugačni luči kot nekoč. Danes je kmetijstvo pod budnim drobnogledom v povezavi z zdravjem in v odnosu do okolja. Hočemo ali ne, drugi vrednotijo hrano in ocenjujejo kmetijstvo in ga pogosto želijo drugačnega, kot mi kmetijci razumemo in zmoremo razumeti. Še izraziteje pa bodo na prihodnost kmetijstva vplivale podnebne spremembe in spremembe politično-ekonomskih okvirjev. Ne vemo, kaj bo imelo večji vpliv na pridelavo hrane – nadaljnji dvig povprečnih dnevniških temperatur, večja nihanja vremena ali stalni politični pretresi v Evropski uniji in celo videz odpovedovanja nekaterih temeljnih funkcij države, kot so varnost, stabilnost, možnost razvoja in svoboda.

Tudi kmetijska politika, ki je zaznamovala zadnjih dvajset let razvoja slovenskega kmetijstva, spreminja svojo vlogo in možnosti. Delim oceno s tistimi, ki pravijo, da politika v prihodnje ne bo več tako ključna za odločanje kmetov in zagotavljanje dohodkovne varnosti kmetij. Francoski in nemški mladi kmetje že razmišljajo tako. Kmetijstvo bo v prihodnje še v večji meri na eni strani gospodarska dejavnost in na drugi strani dejavnost, ki zagotavlja okoljske in socialne družbene storitve. Oboje je lahko v konfliktu ali pa deluje vzajemno. Bolj čista vloga kmetijstva ni le nevarnost, temveč predvsem priložnost za razvojno sposobne kmetije.

Mladi prevzemniki ste zato zagotovo tisti, ki boste v največji meri določali jutri slovenskega kmetijstva. Dinamična, mlajša in bolj izobražena generacija je dobila priložnost, da na novo opredeljuje razvoj svojih kmetij in s tem kmetijstva kot celote. Velja, da se kmetije temeljito prenovijo predvsem ob generacijskih zamenjavah. In tak čas je danes v slovenskem kmetijstvu – priča smo pomembnim strukturnim ekonomskim in socialnim premikom. V prihodnje bo stalno prilagajanje del strategij sodobnih kmetij, ki se bodo hotele obdržati in dajati kruh in zadovoljstvo članom svojih gospodinjstev.

Mladi prevzemniki kmetij ste obsojeni na to, da boste (izrazito) boljši od svojih predhodnih generacij. Prav vi bi morali biti nosilci novih pristopov in dinamičnega odzivanja na nove razmere. Če zmorete in želite biti boljši od generacije svojih staršev, morate uspeli predvsem na naslednjih področjih.

Stalno iskati, tehtati in uporabljati nova znanja. Danes je na voljo dovolj informacij, celo preveč jih je. Koliko pa je pravega znanja? Analize nekaterih boljših in večjih kmetij so v tujini (Nizozemska, Avstrija) in pri nas pokazale na velike rezerve, ki jih imajo kmetije pri vodenju in izvajanju tehnoloških procesov. Pridelke je mogoče izboljšati, stroške znižati, ostanek dohodka povečati in to zgolj z uporabo znanja, ki je na voljo. Zato bo nova generacija

slovenskih kmetov morala vedeti veliko več kot le o strojih, osnovni pridelavi in prodajnih poteh. Danes bo težko dobro kmetovati brez zaključenih višjih in visokošolskih programov, a je bolj kot diploma pomembno znanje, in to naravoslovnih, inženirskih in ekonomskih ved. Sodobna kmetija je živi laboratorij, tovarna na soncu in odprta na trgu, kjer brez vedenja in iskanja znanja ne bo prihodnosti. Tukaj so rezerve večje, kot si misli sedanja generacija slovenskih gospodarjev na kmetijah, saj nova generacija lahko dobi pravi zagon, če bo to rezervo znala izkoristiti.

Na kmetijah graditi in živeti podjetništvo. Slovenski kmet je dober delavec, pogosto pa slabši gospodar. Dober gospodar razmišlja o stroških, prihodkih, kombinira vire, razmišlja o poslovnih priložnostih, se odloča o novostih, ve, kako z denarjem, kako prodajati, kaj je tveganje in kako napredovati. Tega znanja, predvsem pa pristopa, je v slovenskem in tudi evropskem kmetijstvu premalo. V Avstriji, ki si jo tako radi dajemo za zgled, trenutno teče velik projekt svetovalne službe, kjer se kmetje učijo in prakticirajo aktivno podjetništvo na kmetiji. Tudi pri nas se prebujajo tovrstni pristopi, a smo še precej na začetku. Kmetijstvo se splača, če se ga le primerno lotimo, zato pa mladi prevzemniki morajo okrepiti svoje znanje in vedenje o kmetijski ekonomiki in podjetništvu. V središču cele verige potrebnih znanj na tem področju naj stoji mladi gospodar, ki naj se primerja z drugimi, zato pa je treba vzpostaviti tudi primerne podatkovne sisteme in načine svetovanja.

Brez sodelovanja ne bo skupnega uspeha. Vaška medsosedska pomoč in pravo kmečko zadružništvo sta slovenskemu kmetu nekoč pomagala preživeti tudi največje gospodarske in politične krize. Danes se je ta vzajemnost skrhalo in predvsem tisti najboljši niso pripravljeni več veliko delati za druge, ki niso tako uspešni. Zaradi tega je tržni nastop slovenskih kmetov in celotne agroživilske verige skrhan, slab in tudi že v škodo najboljšim. Mladi prevzemniki lahko danes na novo odkrijejo nujnost skupnega sodelovanja, organiziranja in tržnega delovanja. Brez sodelovanja in organiziranja v slovenskem kmetijstvu ne bo pozitivnih sprememb. Imeli bomo nekaj uspešnih zgodb, a tudi nič več kot to. Zato, mladi prevzemniki, iščite svojo pot tudi z drugimi kmeti, živilsko industrijo, krajem, urbanim prebivalstvom. Pa ne gre zgolj za tržni uspeh, gre tudi za individualno samozavest in vlogo kmetijstva v družbi, gre za ugled in nov ponos kmetstva.

Narava in okolje sta priložnost slovenskega kmetijstva. V Sloveniji sta varstvo okolja in kmetijstvo pogosto na nasprotnih bregovih. Predstavniki govorijo drug mimo drugega, kmetje govorijo o nerealnih zahtevah, naravovarstveniki bi radi imeli nekaj, kar za druge ni realno in je brez smisla. Pri tem slovensko kmetijstvo ni izkoristilo priložnosti, ki jih ima v naravnih danostih in bogastvu krajine. Kmetijstvo soustvarja okolje in krajino, lahko pa ga tudi precej obremenjuje. Pogosto sta težavi tudi neznanje in nerazumevanje procesov. Izkušnje in teorija kažeta, da je mogoče pridelavo hrane in varstvo narave peljati z roko v roki. Zato je treba ponovno odkriti prvinski in samoohranitveni odnos kmeta do narave. Ta je velik izziv in tudi ekonomska priložnost za prevzemnike kmetij, za nekatere lahko tudi temeljna vizija razvoja kmetije.

Mladi prevzemniki, vaša odločitev, da boste prevzeli kmetije in ostali v kmetijstvu, je pomembna ne le za vas in vaše, temveč tudi za slovensko kmetijstvo in podeželje, ki nujno potrebujeta nov zagon in energijo. Vsi vam moramo želeči, da boste uspeli. Za uspeh so potrebni jasni in visoki cilji. Postavite si jih dovolj pogumno, da bodo od vas zahtevali voljo, delo in znanje, da boste šli na dolgo pot premikanja nemogočega. Kajti kot je rekel slovenski alpinist Nejc Zaplotnik: »Pot je cilj.« Naj vas osmišlja vztrajno iskanje in preseganje samega sebe. To odlikuje Tino Maze in Petra Prevca. V slovenskem kmetijstvu, če hočemo, da ne bo zgolj muzej preživelega, potrebujemo veliko Tin in Petrov, ki bodo znali in hoteli, pa ne na kavču ali ob šanku, ampak na polju, v hlevu, pred računalnikom, v družbi sebi enakih – nove evropske elite mladih kmetov in kmetic – graditi svojo in skupno pot razvoja kmetijstva.

Prof. dr. Emil Erjavec,

agrarni ekonomist Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani

S R E Č A N J E
MLADIH PREVZEMNIKOV
KMETIJ 2016

Oblikovanje in prelom: Furmil d. o. o.

Lektorica: dr. Nina Modrijan, Prevajalska agencija Julija, d. o. o.

Fotografija na naslovnici: Tomo Jeseničnik

Besedila: Rok Damijan, mag. Dejan Židan, Cvetko Zupančič,
Slavica Gašparič, Doris Letina, Jože Očko, Anton Jagodic,
dr. Emil Erjavec, Janja Virant, Marija Brodnik-Lodewijk, Rok Roblek

Izdalo in založilo: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Ljubljana, 2016

NA *mladih kmetih*
PODEŽELJE STOJI
